

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Asia: lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta (perusterveydenhuollon hoitotakuun tiukentaminen)

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa.

Perusterveydenhuollon hoitopääsyn ongelmat koskevat laajasti suomalaisia terveyskeskuksia. Kuitenkin eri selvitysten mukaan 60% kansalaisista asuu alueilla, missä hoitotakuun nykyiset säännökset toteutuvat. Nyt lausuttavana olevassa esityksessä hoitopääsyn enimmäisaikoja aiotaan kiristää huomattavasti. Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä pitää esitystä perusteltuna.

Verrattuna muihin Pohjoismaihin ja muihin Länsi-Euroopan maihin, perusterveydenhuollon hoitopääsy on Suomessa huomattavasti hitaampaa. Keski-Euroopan maiden pääosin vakuutuspohjaisissa perhelääkärijärjestelmissä kiireettömissä asioissa lääkärin vastaanotolle pääsee pääsääntöisesti muutamassa päivässä. Vaikka koronaepidemian aiheuttama terveydenhuoltojärjestelmän ylimääräinen kuormitus on otettava huomioon, ei voida pitää kohtuullisena sitä, että suomalainen joutuu paikoin odottamaan lääkärin tai hoitajan vastaanotolle pääsyä useita viikkoja.

Terveyskeskuslääkäreiden määrä ei viimeisen kahdenkymmen vuoden aikana ole merkittävästi lisääntynyt vaikka sairaalalääkäreiden määrä on vastaavana aikana lähes kolminkertaistunut. Viikossa hoitoon (lääkärille tai sairaanhoitajalle) edellyttää merkittävää perusterveydenhuollon resurssien lisäämistä. Tämä koskee ensisijaisesti lääkäreitä mutta myös hoitajia. Resurssien lisäämisen ohella tarvitaan toimintatapojen muutoksia. Näitä ovat mm. etävastaanotot, chat palvelut sekä omahoito-ohjelmat niille potilailla, jotka kykenevät käyttämään tällaisia ohjelmia. On otettava huomioon, että lähes 40% yli 75 vuotiaista suomalaisista ei omista pankkitunnuksia, jolloin omahoito-ohjelmiin pääseminen on mahdotonta.

Samaan aikaan, kun hoitopääsy perusterveydenhuoltoon on paikoin hankalaa, työterveyshuollossa hoitopääsy pääsääntöisesti jo nyt muutamassa päivässä. Työterveyshuollon piirissä on yli puolet suomalaisista ja Ylioppilaiden Terveydenhoitossäätiön asiakkaina korkeakoulu- ja ammatikorkeakouluopiskelijat. Näin ollen selvästi yli puolet suomalaisista saa halutessaan perusterveydenhuollon palvelut muualta kuin terveyskeskuksista. Myös yksityinen sektori tuottaa runsaasti perusterveydenhuollon palveluita.

Kuntayhtymä katsoo, että 750 opiskelijan vuosittainen sisäänotto lääketieteellisiin tiedekuntiin ei riitä kattamaan lisääntyvää kysyntää.

Lääketieteellisten tiedekuntien sisäänottoa on lisättävä huomattavasti. Ongelmaksi saattaa muodostua myöhemmin koulutuksen kliinisen vaiheen organisointi. Tätä varten on kehitettävä edelleen kliinisen vaiheen hajautettua koulutusta suuriimpiin keskussairaaloihin. Hajautuksesta on jo runsaasti kokemuksia ja ne ovat pääsääntöisesti hyviä. Prekliininen opetus voidaan lisätyin voimavaroin antaa nykyisissä lääketieteellisissä tiedekunnissa ja kliininen opetus taas nykyistä vielä enemmän hajautettuna paitsi yliopistollisissa sairaaloissa myös suurimissa keskussairaaloissa.

FORSSAN SEUDUN HYVINVOINTIKUNTAYHTYMÄ